

Збірник статей
VI Міжнародної науково-практичної
конференції

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛІНГВІСТИКИ,
ПРОФЕСІЙНОЇ ЛІНГВОДИДАКТИКИ,
ПСИХОЛОГІЇ І ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ»**

Полтава – 2021

ББК 74.58+81.2

УДК 378.6

Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи: збірник статей VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 25-26 листопада 2021 р.). – Полтава : Вид-во “Астроя”, 2021. – 355 с.

У збірнику представлено статті вітчизняних і зарубіжних науковців, у яких висвітлюються різноманітні проблеми сучасної лінгвістики, лінгводидактики, психології та педагогіки вищої школи. Збірник рекомендовано науково-педагогічним працівникам закладів вищої освіти, магістрантам, аспірантам, а також усім, хто цікавиться психолого-педагогічними, лінгвістичними та дидактичними проблемами вищої школи.

Автори публікації несуть відповідальність за дотримання авторського права, точність цитування, достовірність наведених фактологічних даних, граматичні та стилістичні помилки. Організаційний комітет може не поділяти погляди й думки деяких авторів.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Ждан Вячеслав Миколайович	голова оргкомітету, ректор Полтавського державного медичного університету, доктор медичних наук, професор, лауреат Державної премії України у галузі науки і техніки, Заслужений лікар України
Капустник Валерій Андрійович	співголова оргкомітету, ректор Харківського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор, Заслужений працівник освіти України
Колесник Юрій Михайлович	співголова оргкомітету, ректор Запорізького державного медичного університету, доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України
Солоненко Анатолій Миколайович	співголова оргкомітету, ректор Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, доктор біологічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України
Кайдашев Ігор Петрович	проректор з наукової роботи ПДМУ, доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України
Дворник Валентин Миколайович	перший проректор ПДМУ з науково-педагогічної роботи, доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України
Беляєва Олена Миколаївна	заступник голови оргкомітету, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією ПДМУ
Мальцева Ірина Андріївна	перший проректор Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, доктор біологічних наук, професор
Москальова Людмила Юріївна	проректор з наукової роботи Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, доктор педагогічних наук, професор
Ryszard Pęczkowski	Dr. hab., prof., Dyrektor Instytutu Pedagogiki, Uniwersytet Rzeszowski, Polska
Janusz Miąso	Dr. hab., prof., Uniwersytet Rzeszowski, Polska
Liliya Morska	Dr. hab., prof., Uniwersytet Rzeszowski, Polska
Grzegorz Grzybek	Dr. hab., prof., Uniwersytet Rzeszowski, Polska
Piotr T. Nowakowski	Dr. hab., prof., Uniwersytet Rzeszowski, Polska
Jadwiga Daszykowska- Tobiasz	Dr. hab., prof., Uniwersytet Rzeszowski, Polska

Ramona Mihaila	Doctor of Philosophy, Professor, Vice Rector for International Relations, Dimitrie Cantemir Christian University, Bucharest, Romania
Cristina Athu	Associate Professor Ph.D., Vice Dean of the Faculty of Foreign Languages and Literatures, Dimitrie Cantemir Christian University, Bucharest, Romania
Onorina Botezat	Doctor of Philosophy, Associate Professor and Director of the Center for Linguistic and Intercultural Research, Dimitrie Cantemir Christian University, Bucharest, Romania
Скрипнікова Таїса Петрівна	Заслужений лікар України, кандидат медичних наук, професор, професор кафедри післядипломної освіти лікарів-стоматологів ПДМУ
Шуневич Богдан Іванович	доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов, Львівський національний аграрний університет
Дерев'янченко Наталя Володимирівна	кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри латинської мови та медичної термінології, Харківський національний медичний університет
Гордієнко Олена В'ячеславівна	кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов, Запорізький державний медичний університет
Коноваленко Тетяна Василівна	кандидат педагогічних наук, доцент, декан філологічного факультету, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Лисанець Юлія Валеріївна	кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією ПДМУ
Король Лариса Леонідівна	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської та німецької філології, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
ОСНОВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ
СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ПЕДАГОГІЧНОГО ВИШУ

Термін технології навчання (або педагогічні технології) використовується для позначення сукупності прийомів роботи педагога (способів його наукової організації праці), за допомогою яких забезпечується досягнення поставлених на занятті цілей навчання з найбільшою ефективністю за мінімально можливий для їх досягнення період часу.

Найважливішими характеристиками технологій навчання вважаються наступні:

- результативність (високий рівень досягнення поставленої навчальної мети кожним студентом);
- економічність (за одиницю часу засвоюється значний обсяг навчального матеріалу при найменшій витраті зусиль на оволодіння матеріалом);
- ергономічність (навчання відбувається в атмосфері співробітництва, позитивного емоційного мікроклімату, при відсутності перевантаження і перевтоми);
- висока вмотивованість у вивченні предмета, що сприяє підвищенню інтересу до занять і дозволяє удосконалювати кращі особистісні якості студента, розкрити його резервні можливості.

Низка вітчизняних та зарубіжних дослідників розглядають технології навчання як один з способів реалізації на заняттях особистісно-діяльнісного підходу, завдяки якому студенти виступають як активні творчі суб'єкти навчальної діяльності [1], [2].

Цілком очевидно, що вивчення іноземної мови для студентів немовних спеціальностей педагогічного вишу викликає неабияких труднощів. Тому, за нашими міркуваннями, при викладанні англійської мови для студентів немовних спеціальностей педагогічного вишу необхідно використовувати весь арсенал сучасних технологій як-от: навчання у співробітництві, студентоцентроване навчання, використання мовного портфеля, комп'ютерні та аудіовізуальні технології та ін.

Навчання у співробітництві. Ця технологія базується на ідеї взаємного навчання, при якому студенти беруть на себе не тільки індивідуальну, а й колективну відповідальність за рішення навчальних завдань, допомагаючи один одному. На відміну від фронтального і індивідуального навчання, в умовах якого студент виступає як індивідуальний суб'єкт навчальної діяльності, відповідає тільки «за себе», за свої успіхи і невдачі, а взаємини з викладачем носять суб'єктно-суб'єктний характер, при навчанні у співробітництві створюються умови для взаємодії у системі «студент-викладач-група» і відбувається актуалізація колективного суб'єкта навчальної діяльності.

Студентоцентроване навчання. Такий тип навчання набув широкого поширення в зарубіжній вищій школі (student-centred approach) як один з варіантів сучасних технологій навчання. Суть такого навчання полягає в максимальній передачі ініціативи у процесі заняття самому студенту. З дидактичної точки зору ця технологія навчання передбачає найбільш повне розкриття особистісного

потенціалу студента в результаті особливої організації заняття, створення партнерських відносин між викладачем і студентами.

Мовний портфель як технологія навчання являє собою пакет документів, в якому його власник фіксує свої досягнення і досвід в оволодінні мовою, що вивчається, отримані кваліфікації, а також окремі види виконаних їх за час навчання робіт, які свідчать про його успіхи в обраній ним мові. Використовуючи матеріали мовного портфеля, студент має можливість зіставити свій рівень володіння іноземною мовою з рівнем інших студентів у групі, а також з європейськими нормами і визначити (як самостійно, так і за допомогою викладача) найбільш раціональні способи вдосконалення своїх знань, умінь і навичок.

Комп'ютерне навчання. Це навчання іноземної мови з використанням навчальних програм, складених для роботи з комп'ютером. Воно виникло на ідеях програмованого навчання і станом на сьогодні істотно впливає на всі сторони навчального процесу у зв'язку з масовою комп'ютеризацією вищої школи, створенням комп'ютерних програм для навчальних дисциплін, в тому числі і для хто вивчає іноземні мови, використанням можливостей Інтернету, як на заняттях, так і в самостійній роботі студентів [3].

Таким чином, короткий огляд основних технологій навчання англійської мови для студентів немовних спеціальностей педагогічного вишу дозволяє зробити висновок, що наразі існує два основних шляхи інтенсифікації процесу навчання: перший – за рахунок максимального використання технічних засобів, інший – завдяки активізації резервів особистості кожного студента. Можна стверджувати, що розвиток інтенсивних методів, які передбачають органічне включення у систему навчання технічних засобів, з'явиться найбільш перспективним напрямком удосконалення методики в напрямку інтенсифікації навчального процесу, що передбачають використання в ньому комп'ютерів і різних форм дистанційного навчання, що нині є неабияк актуальним.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дичківська, І. М. (2004). *Інноваційні педагогічні технології*. Київ: Академвидав. С. 338–339.
2. Abdalova, O. I. & Isakov, O. J. (2014). The use of e-learning technologies in the educational process. *Distant and virtual training*, (12), 50-55.
3. Oxford, R. L. & Amerstorfer, C. M. (2018). *Language learning strategies and individual learner characteristics: Situating strategy use in diverse contexts*. Bloomsbury Publishing.

УДК 81-11:165.194

Содомора П.А., Антонюк-Кириченко С.А.
Львівський національний медичний університет
імені Данила Галицького, м. Львів
НАТИВІЗМ У МОВНИХ ТЕОРІЯХ

У статті розглянуто основи теорій бігевіоризму та нативізму. Проаналізовано мовні підходи Р. Декарта, Б. Скіннера, В. фон Гумбольдта, Н. Хомського та ін. Звернено увагу на недостатньому висвітленні розуміння процесу роботи мозку людини і його співвідношення із вимовою. Описано різні підходи до пояснення мови як феномену. Наведено погляди вчених стосовно первинних джерел пізнання мови. Зосереджено увагу на контроверсійних аспектах поглядів прихильників теорії бігевіоризму, на думку яких вивчення мови засновується на загальній лінгвістичній поведінці та виступає лише поведінковими правилами, які притаманні особі. Виокремлено унікальну здатність людей вивчати мову та